

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACTIUNEA ȘI ADMINISTRATIUNEA:
BRAȘOVŪ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IEȘE ÎN FIECARE PĪ.

Pe unŭ anŭ 12 flor., pe șese luni 6 flor., pe trei luni 3 flor.

România și străinătate:

Pe anŭ 40 fr., pe șese luni 20 fr., pe trei luni 10 franci.

SĚ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNCIURILE:

Oseriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicație.

Sorteeri nefrancoate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

ANULŪ XLIX.

Nr. 217.

Sâmbătă, 27 Septemvre (9 Octomvre.)

1886.

NOU ABONAMENTŪ

la

„GAZETA TRANSILVANIEI.“

„Cu 1 Octomvre 1886 st. v., se va începe unŭ nou abonamentŭ, la care invitămŭ pe toți onorații amici și sprijinitori ai fŭiei nŭstre.

Prețulŭ Abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:

pe trei luni 3 fl.

„ șese „ 6 „

„ unŭ anŭ 12 „

Pentru România și străinătate:

pe trei luni 10 franci

„ șese „ 20 „

„ unŭ anŭ 40 „

Abonarea se pŭte face mai ușorŭ și mai repede prin mandate postale.

Abonaților de pân'acum li-se recomandă a însemna pe cuponŭ numărulŭ fâșiei sub care au primitŭ diarulŭ.

Domnii ce se vorŭ abonă din nou sĚ binevoescă a scrie adresa lămuritŭ și a arĚta și posta ultimă.

Administrațiunea.

Brașovŭ, 26 Septemvre 1886.

Se pare cĂ în aceeași măsură, în care se încurcă lucrurile în lumea cea mare, se turbură și mintea șovinistilorŭ din lumea cea mică și strîmtă unghurĚscă. Pe cei ce s'arŭ îndoi de acĚsta fi invitămŭ sĚ cetĚscă articolulŭ de fondŭ alŭ fŭiei clușiane „Kolozsvári Kŭzlnŭy“ de Marța trecută, intitulatŭ „ArdĚlulŭ și cĚștiunea Orientului.“

Acestŭ articolŭ, ca și multe altele, ce aparŭ în acĚstă fŭiă subvenționată de guvernulŭ unghurescŭ, conține o amestecătură de idei scĂlciate și de presupuneri false și rĚutĂcioșe, cĂrora nu le mai poți da de cĂpĚtĂiu. Ar fi în adevĚrŭ fŭrte greu de a înțelege scopulŭ ce-lŭ urmĂresce autorulŭ cu acestŭ articolŭ, dĚcĂ nu ar fi vorba intrînsulŭ de „agitatorii romĂni“ și de Kulturęgyletulŭ din Clușiu.

Și fiindcĂ nu putemŭ descoperi nici o legătură în acĚstă operă diaristică șovinistă, nici logică, nici stilistică, ne vorŭ permite binevoitorii nŭștri cetitori de a-o caracteriza prin cĂte-va cuvinte: „Problema orientĂlă“, „cĚștiunea bulgară“, „mișcare reacționară în Serbia, România și Muntenegru“, „debutulŭ lui Kaulbars în Sofia“, „umbra slavă“, „vibrare în Balcani“, „spaimă unghurĚscă“, „cĚștiunea ArdĚlului“, „Sașii și RomĂnii“, „necesitatea de a se urmĂri agitatorii“, „ArdĚlulŭ în pericolŭ și pusŭ la mare probă“, „Implinirea prevederilor bravilorŭ bărbai Beksics Gustav, Horvath Gyulă, Szatmary György“, „tĂră și perseveranță în susținerea Kulturęgyletului“, „ori ce șovĂire ar fi pĚcatŭ de mŭrte“, „indiferențismulŭ ar fi unŭ blĂstemŭ“.

Ětă unŭ lucru aprŭpe de necredutŭ: Kulturęgyletulŭ din Clușiu pusŭ în directă legătură cu misiunea generalului Kaulbars în Sofia. Ětă ce pŭte produce mintea șovinistică prin salturile mortale ale ideilorŭ ei estravagante. Cine ar fi credutŭ cĂ „patrioții“ Kulturęgyletiști de cĂte ori se adună la vr'unŭ nou banchetŭ sĚu la sĚrbĂtorirea vr'unui nou fiasco, facŭ politică mare orientĂlă, lucră la țĚșătura uriașă a problemei, cu care își frĂmĚntă capetele diplomației de ađi ai întregii Europe?

Agere și pĚtrundĚtori politici mai suntu cei dela Kulturęgylet! Ei vĚdŭ înainte lucruri, despre cari pŭte cĂ nici principele Bismarck nu visĚzĂ.

Numita fŭiă vorbindŭ de puterniculŭ curent slavŭ, ce se mișcĂ în tŭte părțile, đice:

„In asemeni împrejurări, ori de cĂte ori se arată o nouă vibrare în Balcani, care vibrare o scŭte la ivĚlă o mĂnă uriașă și dibace, totđeuna ne cutremurĂmŭ: űre nu va fi mĂne-poimĂne și

o „cĚștiune a ArdĚlului“?! — AmestecĂndu-se cĂrțile, mĂrindu-se încurcĂturile, ce va fi dĚcĂ vomŭ vedĚ cĂđĚndŭ nexurile de fațĂ și vomŭ sta atunci aci, o biatĂ parte a țĚrii izolată, nu ca una care se va tocni, ci asupra cĂreia se vorŭ face tocmele... Unŭ momentŭ ArdĚlulŭ pŭte fi espusŭ la mari pericole și la mari probe“...

Nu scimŭ cum se unescŭ cu multŭ lĂudatulŭ patriotismŭ kulturęgyletistŭ, faptulŭ, cĂ cei dela fŭia clușiană strĂmută cĚștiunea ArdĚlului în Bulgaria. Așa departe sĚ fi ajunsŭ la noi lucrurile, cu vestitulŭ constituționalismŭ unghurescŭ și cu faimosulŭ sistemŭ de guvernare alŭ d-lui Tisza?

DĚcĂ e vorba de marile pericole din afară amŭ voi sĚ scimŭ de ce numai ArdĚlulŭ sĚ fiĂ în primejdiă și nu și ȚĚra unghurĚscă?!

Se vede cĂ șovinistii kulturęgyletiști cunoscŭ vre-o parte slabă, care espune ArdĚlulŭ mai multŭ pericolului.

Ca sĚ fimŭ sinceri, le-o spunĚmŭ verde și noi, cĂ ArdĚlulŭ în adevĚrŭ suferĚ de o rană adĚncă. Și în privința acĚsta suntemŭ de acordŭ și noi cu „Kolozsvári Kŭzlnŭy“, cĂ cauza suntŭ agitatorii, dĚr nu „agitatorii nĂdrĂgari“ romĂni, cum đice numita fŭiă, ci „agitatorii nĂdrĂgari unghuri“.

Acești agitatori în frunte cu voinicoșii Beksics, Horvath, SzathmĂry etc. arŭ trebui urmĂriți fĂrĂ milă, așa cum đice „Kolozsvári Kŭzlnŭy“, adĚcĂ „cum urmĂreau cruciații creștini pe sĚlbaticii“. Atunci amŭ fi siguri, cĂ cĚștiunea ArdĚlului s'ar rezolva pentru totđeuna spre binele comunŭ alŭ patriei.

S'ar rezolva, đicĚmŭ, dĚr nu în Bulgaria, ci aici la noi acasă, unde e buba, cu concursulŭ nostru legalŭ și adevĚratŭ constituționalŭ.

Atunci n'ar mai trebui „sĚ se cutremure“ kulturęgyletiștii la ori-ce „vibrare în Balcani“ și kulturęgyletulŭ n'ar mai avĚ nevoie sĚ pŭrte grija generalului Kaulbars.

AcĚsta spre sciință și liniștire celorŭ dela „Kolozsvári Kŭzlnŭy.“

Bulgaria și Rusia.

(Raportŭ telegr. alŭ Ag. Havas.)

Sofia, 6 Octomvre. Generalulŭ Kaulbars, în locŭ de a se duce directŭ dela Orhanian la Plevna, a fĂcutŭ unŭ ocolŭ pentru a visita orașulŭ Vratza unde Zankov a fostŭ altĂdată arestatŭ și unde lĂsă numeroși partizanŭ. Grupulŭ de locuitori care a primitŭ pe generalulŭ, esprimă increderea sa în protecțiunea Rusiei. Generalulŭ rĚspunse în același sensŭ ca și discursulŭ pronunțatŭ la Orhanian, insistĂndŭ asupra amĂnării alegerilorŭ și punerii în libertate a oficerilorŭ. Generalulŭ e acum pe drumulŭ Plevnei.

VĚ anunțămŭ intr'o depeșĂ de ađi diminĚtĂ cĂ era sĚ se încĚpĂ intrevorbiri între agenția rusĚscă și ministerulŭ bulgarŭ pentru amĂnarea alegerilorŭ peste 8 đile. DĚr acestŭ proiectŭ nu pare cĂ a reușitŭ, cĂci la Sofia ca și pretutindenŭ se pregĂtescŭ pentru alegeri.

A circulatŭ șcirea cĂ trei oficerŭ ai garnisŭnei din Șumla 'și-ar fi manifestatŭ nemulțumirea contra actualei ordini de lucruri și ar fi amenințatŭ cĂ se decĂrĂ contra regenței, dĚcĂ acĚsta nu ar amĂna alegerile și nu ar pune în libertate pe oficerii compromiși. A fostŭ, e adevĚratŭ, unŭ schimbŭ de explicațiuni între acești oficerŭ și guvernŭ, dĚr pĂnĂ în acestŭ momentŭ șcirile primite nu permitŭ a se crede la o mișcare contra Regenței.

La Sofia, liniștea e perfectă, dĚr se teme la Rusciucŭ și Varna de điva de DuminecĂ, în timpulŭ alegerilorŭ, cĂnd generalulŭ Kaulbars probabilŭ se va gĂsi în fața manifestațiunilorŭ, unele ostile Rusiei, Ěr altele de pĂrere contrariĂ. Ar pŭte rezulta din aceste turburĂri incidente grave.

Sofia, 6 Octomvre. Corespondența schimbată între guvernulŭ bulgarŭ și generalulŭ Kaulbars, în đilele din urmă, a fostŭ trimisă agențiilor diplomatice. În ul-

tima sa scrisŭre, generalulŭ Kaulbars repetă cĂ responsabilitatea consecințelorŭ cari arŭ putea rezulta din refuzulŭ guvernului de a amĂna alegerile și de a pune în libertate pe oficerŭ, va cĂdea asupra șefilorŭ actualŭ ai guvernului.

Petersburgŭ, 6 Octomvre. Diarele din Petersburg publică o telegramă datatĂ din Giurgiu și anunțĂndŭ cĂ garnisŭna din Șumla a aderatŭ la programul generalului Kaulbars și cĂ adesiunea garnisŭnelorŭ din Rusciucŭ, Vidinŭ, Plevna și Slivno pare sigură. Comandanții celorŭ trei regimente(?) din Șumla ar fi trimisŭ la So fi o telegramă categoricĂ, insistĂndŭ asupra necesității de a preveni o ruptură între cele douĚ națiuni surori, declarĂndŭ cĂ în casŭ contrarŭ își rezervă libertatea de acțiune.

Crisa bulgară.

— Se comunică din Sofia cĂtrĂ „Tagblatt“ cĂ guvernulŭ a descoperitŭ unŭ nou complotŭ alŭ partizanilorŭ d-lui Zankow. Nisce Macedonienŭ ar fi fostŭ angajați sĚ surprindĂ pe membrii guvernului și sĚi areșteze.

— Se scrie din Sofia cĂtrĂ „Neue Freie Presse“ cĂ arestarea comandantului de brigadă Ștarov, care intrĚține relațiuni clandestine cu generalulŭ Kaulbars produce űre care senzațiune.

— „Kreuzzeitung“ blamĚzĂ pe Rusia autocratică pentru cĂ lucrĚzĂ în Bulgaria prin mijloce revoluționare.

— „Weserzeitung“ susține proiectulŭ de alianță dintre Anglia, Austria și Germania, cea ce ar paralisa cu totulŭ pe Franța și Rusia.

— „Nordd. Allg. Zeitung“ critică panslavismulŭ care voescĚ sĚ deducĂ din ultimele evenimente din Bulgaria necesitatea pentru Rusia de a ocupa cĂtŭ mai iute Bulgaria.

Ea đice cĂ dĚcĂ n'ar exista considerațiuni de unŭ altŭ genŭ, tradițiunile istorice ar fi de ajunsŭ ca sĚ demonstreze cĂtŭ e de indoișitŭ avantajulŭ unei astfelŭ de mĚsurŭ, din punctŭ de vedere alŭ interesului aceluia chiar ce face ocupațiunea.

— În urma desființării stĂrii de asediu au aparŭtŭ mai multe foi, între care „Svetlina“ lui Zankow și „Nezavisimost Bolgare“ a Republicanilorŭ. Cea dintĂi publică o expunere a evenimentelorŭ dela 8 Augustŭ pĂnĂ astĂđi, aprobă gonirea prințului, contestă legalitatea regenței și pledĚzĂ pentru acceptarea notei ruse. „Nezavisimost“ condamnă urmĂrile revoluției și blamĚzĂ politica de stradă a generalului Kaulbars. Ea încurajĂzĂ pe guvernŭ sĚ persiste în opozițiĂ și amenințĂ personalŭ pe Zankow și Clement, dĚcĂ 'și vorŭ urma planurile trĂdĂtore.

— Consululŭ rusŭ din Filipopolŭ, Igelstrŭm, a sositŭ în Sofia spre a se înțelege cu Kaulbars.

— Meetingulŭ dela 22 Septemvre a luatŭ o rezoluțiĂ de incredere în guvernŭ, în care îndĚmnĂ sĚ se stĂrue în rezistența contra pretențiunilorŭ rusești. O deputațiune a meetingului a salutatŭ apoi pe ministru preșdinte, care a mulțumitŭ pentru increderea votatĂ guvernului.

— Șcirea ce a circulatŭ în privința garnisŭnei din Rusciucŭ, care se đicea cĂ s'a pronunțatŭ contra regenței, e fĂrĂ temei. Din contra oficerii acestui orașŭ și-au manifestatŭ devotamentulŭ cĂtrĂ guvernulŭ actualŭ, cu ocaziunea unei scrisori, ce generalulŭ Kaulbars o trimise comandantului orasului, locotenentului colonelŭ Tillov, pe care ilŭ invită sĚ pună în libertate pe oficerii arestatŭ. Comandanțulŭ a refuzatŭ acĚsta, referindu-se guvernului centralŭ. Acestŭ incidentŭ va face obiectulŭ unei note a guvernului bulgarŭ cĂtrĂ puterŭ.

— Mulți supuși muntenegrenŭ și sĚrbi de famii mai bune au intratŭ în oștirea rusĚscă pe cheltuiala guvernului rusŭ pĂnĂ în primĂvĚra anului 1887.

Din Sofia se scrie „RomĂniei libere“: Agenția „Havas“ în depeșile sale publicate în điarele din BucurĚscŭ n'a datŭ nici o importanță scandalului intĚmplatŭ intr'o cafenea din Sofia, ba ce este mai multŭ, înregistĚzĂ falsŭ acelŭ scandalŭ, care s'a intĚmplatŭ astfel: Unŭ adjutantŭ alŭ lui Kaulbars a cetitŭ intr'o cafenea înaintea cetĂtenilorŭ bulgarŭ circulara cu pretențiunile guvernului rusŭ. CĂnd a isprĂvitŭ cu cetirea, atunci

maiorul Cernev s'a repezit la adjutant și i-a strigat: »De unde ai primit această circulară falsă? — »Nu-i falsă, Kaulbars mi-a dat-o în numele Țarului și al guvernului rus. — »Eh! la dracu cu Kaulbars, la dracu cu Țarul și cu guvernul rus. De aci apoi s'a iscat o bătălie, care s'a sfârșit prin intervenirea poliției. Auzind Kaulbars despre acest scandal, a adresat îndată ministrului de externe Nacevici o scrisoare foarte puțin politică pentru guvernul bulgar. —

»Moscovskie Wiedomosti,« în numărul său 225, dela 16 ale lunii curente, vorbind despre afacerile Orientului între alte țări: »Imprejurările, care se dau pe față în peninsula balcanică, nu promit absolut nimic bun în viitorul apropiat. După opinia noastră, în contra ideii inamice Rusiei (?) și privitoare la federațiunea statelor balcanice, trebuie să opunem într'un mod energic idea unirii tuturor popoarelor balcanice într'un singur stat slav puternic, sub protectoratul Rusiei. Numai prin realizarea acestei idei se va întemeia o pace durabilă la Orient. —

România și Rusia.

Sub acest titlu foia engleză, »St. James Gazette« publică următorul articol în fruntea unui recent număr al său:

Nu numai în Bulgaria și în Serbia se silește Rusia energic de a-și stabili influența sa. În adevăr, ce i-ar folosi rusificarea acestor două mici state, decât România — mult mai înaintată în civilizațiune decât fiecare din cele două state și cu o populațiune mult mai mare ca a Serbiei și Bulgariei împreună — ar rămânea independentă sau, ceea ce ar fi mai rău încă, ar inclina către o alianță cu Austria? Spre a ajunge în Bulgaria pe uscat, Rusia trebuie să traverseze România și trecerea să se efectueze sau cu forța, cu sau fără consimțământul Austriei, sau, ca în timpul ultimului război ruso-turc, în virtutea unei convențiuni formale. Faptul că în 1877 România a încheiat o convențiune cu Rusia, convențiune, prin care această din urmă putere a întreprins căile ferate române și a cumpărat în România proviziuni pentru armata, care invadează Turcia, acest fapt, ținem, nu e încurajator pentru acela care ar voi să considere România ca o barieră în drumul Rusiei către Constantinopol. Dér România n'a avut, în adevăr, să alăge în această afacere. Înainte d'a se înțelege cu Rusia, ea a făcut apelul la toate puterile care-i garantează neutralitatea, dér numai pentru ca să afle că nici o putere singură nu se considera datoră a lucra afară numai de cazul când obligațiunea ar fi fost acceptată de puterile semnate combinate. Deci nu i-a rămas României decât să se înțeleagă asupra condițiilor mai bune cu puterea, care adunase deja o armată imensă la fruntăria ei de nord. România avea să alăge între două căi: sau să fie invadată de trupele ruse și tratată ca țară cucerită, sau să se admită în condițiuni determinate și cu un răscumplat profit. Odată aliată cu Rusia, România a avut interes, ca Rusia să fie victorioasă, căci altfel, după retragerea armatei ruse, s'ar fi găsită espusă mâniei Turciei. De aceea chemată fiind de Rusia, care fusese pusă în mari dificultăți înaintea Plevnei, România a dat aliatului său, cu voia fără voia, sprijinul unui puternic contingent și a pus-o în stare d'a lua fortăreața ce înzadar o atacase.

După pace venise momentul de a-și regula socotelele cu Rusia, care se arătase deja dispusă a tracta România ca un stat vasal. Ba nici chiar pe basa astor-

felu de relațiuni, căci marea putere nu s'a purtat cu generositate, nici cu dreptatea ordinară către cel mai mic. Se încercase deja, dér înzadar, să priveze armata română de stindardele, de puscile și de celelalte trofee ce ea le luase dela Turci și, la finele războiului, Rușii au anexat teritoriul dela imbucătura Dunării, care, sub numele de Basarabia, fusese deslipită de Rusia prin tratatul de Paris din 1856. Guvernul român, prevădând această eventualitate, introdusese în convențiune o clausă specială de cuprinsul, că în toate împrejurările integritatea teritoriului român trebuia să fie conservată în limitele sale actuale. Dér odată în posesiunea fășiei de teritoriu la care lăcomise, Rusia a refuzat a o lăsa din mână. Războiul ruso-turc a dat României independența, și în același timp a oferit armatei române ocaziunea de a proba că era compusă din trupe brave și disciplinate. Dér a făcut asemenea să părăsă țara o importantă parte din teritoriu și acesta, fără 'ndoială, contribuise mult a decide pe România să caute un sprijin în Austria, așa precum a făcut acum de câțiva ani încoace. Adeseori e destinul statelor mici d'a se vedea forțate să se sprijine când pe un vecin puternic, când pe altul; și România ar putea câștiga, sau participând cu Austria la un război contra Rusiei, sau cu Rusia la un război contra Austriei.

Decă, de exemplu, România ar încerca perderi serioase într'o luptă contra Austriei, Rusia o-ar putea despăgubi, în casul când Austria ar fi învinsă, dându-i Transilvania cu populațiunea ei română. Decă România ar ajuta Austriei să respingă pe Rusia, recompensa sa ar fi negreșită fășia din Basarabia, ce i s'a luat acum opt ani, cu acea Basarabiă ce a aparținut Rusiei, timp de aproape optzeci de ani.

Un ultim fapt al României, fapt de natură defensivă, a fost îndreptat nu în contra Austriei, ci în contra Rusiei. La invitarea guvernului român, generalul Brialmont a întreprins fortificarea Bucureștilor care, fiind odată lucrările terminate, va fi al treilea loc tare al Europei, adevărat cel mai tare după Anvers (unde generalul Brialmont a lucrat deja) și după Metz. Sistemul forturilor, care înconjură Bucureștii n'ar putea împedea mersul Austriei către Constantinopol, fiindcă Austria, înaintându în această direcțiune, n'ar atinge România. Dér Rusia întreprinzându un marș cu același scop, n'ar putea trece prin România. În cazul acesta capitala română n'ar putea fi lăsată la o parte, și pentru a o asedia ar trebui o armată mai totu așa de mare ca și pentru a asedia Metzul.

Prin urmare Rusia își dă silințe a săpa și submina România prin mijloace politice și așa țicându morale. Fiindcă România nu poate fi reclamată de Rusia în virtutea nici unei teorii etnologice (popolațiunea română fiind de rasă latină), Rușii fac apelul la locuitorii ei pe tărâmul comunității de religii și de »legături istorice«. Într'unu țiar care servește în București interesele Rusiei (foia engleză înțelege pe »L'Indépendance Roumaine«. — Red »Gaz.«) un scriitor (Rosetti Rosnovanu din Moldova. — Red. »Gaz.«) trage din căderea prințului Alexandru următoarea concluziune: »În țările din Orient care dătesc, în trecut, liberarea lor Rusiei, nimenea — orice merite ar avea și orice servicii ar fi putut face — nu se poate menține lungu timp opunându-se acestei uniri. — Și scriitorul adaugă, evident că la adresa regelui Carol al României: »E o fatalitate inevitabilă, că principii germani transplantați în Orient nu pot și nu voesc a înțelege acesta. E pro-

babil că aceste argumente fac puțin efect asupra Românilor, căci decă era o dorință generală în țară pentru »o unire apropiată cu Rusia«, camera evidentă că n'ar fi votat imensele sume necesare pentru fortificarea Bucureștilor contra eventualității unei mișcări înainte a Rusiei. Cu toate acestea e de dorit să nu se părăsă din vedere, că în România, ca și în Serbia și Bulgaria, Rusia lucră cu ardere a demoraliza țara și a face orice guvernământ imposibil.

La prima vedere s'ar putea părea, că orice rezistență din partea României n'ar putea avea nici un efect pentru a împedea scopurile Rusiei. Dér România are pe piciorul de război 150,000 de oameni, și această armată ar fi îndoită decă, statornicind contra Rusiei, ea ar fi implinită prin armata Serbiei și a Bulgariei.

Trupele României singure, cu Bucureștii atât de puternic fortificați, ar putea opune o rezistență de natură a încuraja un aliat șovăitor, și a înlesni unui aliat, hotărât a da asistența, timpul d'a sosi.

Război cu Rusia.

Sub acest titlu a publicat »Allgemeine Zeitung« din München o serie de articule, care au făcut mare senzațiune. Reproducem din ei următoarele părți:

Atmosfera îngreuiată de furtună, ce plană asupra peninsulei balcanice, lasă să se strecore câte un fulger, care e privit ca presemnul mării furtuni ce se apropiă pentru Europa, și atunci răsună strigătul: Asta însemnă marea război cu Rusia!

Un astfel de presemn a fost și ultima revoluțiune din Bulgaria. Se credea că armatele ruse se veddă deja în marș. Dér cine să poarte marea război cu Rusia? Se poate țore cugeta, cum stau ađ lucrurile, o coalițiune în Europa contra Rusiei, ca în războiul Crimeii? Ori dora are să provoace Germania marea război cu Rusia și să promoveze alianța Francei cu Rusia?

Și cu toate acestea, de pe buzele făcării în Europa se rostesc cuvintele: războiul cu Rusia, care cuprinde în sine un adevărat pericol. Când se gândește cineva la războiul cu Rusia, se gândește mai întâi la Austria, care ar ave să poarte acest mare război.

Intr'adevăr, decât raportul Austriei către Rusia în cestiunea Orientului este astfel, încât contrastul intereselor să nu se potă aplana nici chiar prin mijlocirea »onestului samsar«, atunci ar trebui mai curând să se mai târziu să izbucnescă acest război. Dér mai întâi ar trebui să se lămurim asupra împrejurării, că ce poate și la ce se cade să nisuiască Austria în peninsula balcanică, pentru ca să putem vorbi despre un contrast al intereselor între Austria și Rusia în cestiunea Orientului. Decă Austria nisuesce în peninsula balcanică la ceva imposibil, decât vră să împingă de acolo pe Rusia și să se pună în locul ei, atunci veđ bine că contrastele sunt de neaplanat. Dér atunci cei din Austria ar trebui să se lămurască și asupra împrejurării, că un război cu Rusia ar putea ave consecințe necalculabile pentru totu ce stă în legătură cu cestiunea Orientului: că Rusia într'unu astfel de război, considerându eiementul slav din Austria și orice aspirațiune sud-slave, ar putea aduce în pericol chiar existența Austriei — negreșit că numai atunci când alianța austro-germană nu s'ar pune la încercare.

Dela tratatul din Berlin s'au schimbat încâtva raporturile Austriei și Germaniei către Rusia. Nimicin-

FOILETONU.

Moții și Istrienii

III.

Vocabularul cuvintelor în cari n se preface în r.

Ne vom încerca a scrie cuvintele întocmai după cum le exprimă poporul. În lipsa însă de caractere române suntem nevoiți a imprumuta dela Unguri consoanțele compuse *ty*, care sună ca terminațiunea franceză *tié*; *ny* ca *gn* în limba franceză și *gy* care sună ca *gh* în cuvintele ghimpe, ghindă, neghină.

A.

Aburăsemă=abunăsămă; de sigur.
adure=adune
adura=aduna
adurare=adunare
adurător=adunător. Cu deosebire adurător=adunător femeile cari stringu fenu se numesc adurătoare, ér bărbații adurători.
adurătură=adunătură
agorisi=agonisi

agoriselă=agoniselă
ajur=ajun
ajură=ajună; d. e. ajurat'ai?=
ajunat'ai?
albiră, exprimă albgiră=albină
albiruță, albgiruță=albinuță
aliră=alin
alură=alună
aluriș=aluniș
alurecă=alunecă
alurecuș=alunecuș
alurecatură=alunecatură
amăra=amâna
amărare=amânare
apure=apune
apurere=apunere
asemerea=asemenea

B.

baură=băună. — Cănele bătut se țice că baură.
bire=bine
buciriș=buciniș
bur=ibun; d. e. bură gybiră=
bună dimineta
burătate=bunătate.

C.

cămir, exprimă, cămyir=cămin
camiriță » camyirită=(vatră;
sobă)

cărepă=cănepă
cărepisce, exprimă cânreptyistye=
cănepisce.
căresc=cănesc
căresce=cănesce
ceruș=cenuș
cerușar=cenușar
cerușiu=cenușiu
cerușos=cenușos
ciră=cină
cira=cina
cine=cine
cireva=cine-va
clătira=clătina
cremerc=cremene

D.

dăpăra=dăpăna
dăpărare=dăpănare
dăpăratore=dăpănătoare
dăpăratör=dăpănător
dăpăratură=dăpănătură
dărăpăra=dărăpăna (mai rar)
desbira, exprimă: gyegyira=desbina
desbirat » gyegyirat=desbinat
despreură » gyepreură=despreună
detură » gyetură=detună
dirainte » gyirapintye=dinainte
dirapoi » gyirapoi=dinapoi
dinrauntru » gyinrauntru=dinrauntru
dumirică » dumnyirică=dumirică

dorițe=donițe
doriți=doniți

F.

Făr=fan
faraț=fanaț
făros=fanos
fântără=fântăna
fântărea=fântănea
fiecire=fiecine
furie=funie
furingire=funingine

G.

Gălbăruț=gălbănuț
galber=galbin
gălberelă și gălbirelă=gălbirelă
găiră=găina
gemi=gemeni
gemire=gemine
gerunche=genunche.

H.

hairă=haină
hodiri, exprimă: hogyiri=odini
Huedir, exprimă: Huegyir=Huedin.
Acesta e unu orșel
șel peste munte
unde merg cu deosebire Albăcenii.

de tractatul de la San-Stefano, tractatul din Berlin și a îndreptat ascuțitul contra Rusiei. Rusia a trebuit să consimțea, fără a contradice, ocuparea Bosniei și Erțegovinei. Andrassy, sprijinit de Beaconsfield, a făcut ca Serbia să nu se întindă către Bosnia și Muntenegru, nu către Erțegovina, ci Serbia a fost împinsă către Bulgaria și Muntenegru către Albania. Cumcă congresul din Berlin cu creațiunile sale a fost o operă greșită, au arătat cele mai noue complicațiuni din peninsula balcanică și va arăta și mai mult viitorul. Sigur e, că dacă pe timpul congresului din Berlin ar fi fost Gladstone, și nu Beaconsfield, în fruntea afacerilor din Anglia, creațiunile din peninsula balcanică ar fi primit o altă formă și cestiunea Orientului s'ar fi apropiată cu mult mai mult de rezolvarea ei.

Totă criza Orientului culminează deci în rivalitatea sau mai bine zis în lupta Austriei și Rusiei pentru influință în peninsula balcanică. Acastă luptă a dus la stabilirea oșere-căroră »sfere de interese« în peninsula balcanică, care ar însemna precum se pare, numai delimitarea acelor teritorii, pe care ar dori fiăcare din cei doi rivali a și le însuși. Cealaltă Europă stă neutrală față cu această luptă, precum s'a observat în ultimul răboiu sërbo-bulgar, și precum se arată și mai mult cu privire la provisoriu din Bosnia și Erțegovina, care provisoriu numai așa se pôte explica, că Europa a lăsat să se răfuască singure Austro-Ungaria și Rusia asupra nordului peninsulei balcanice. Austria a încercat în Kremsier și în Kiernievce să obțină consimțământul Rusiei la anexarea Bosniei și Erțegovinei, dar Rusia a refuzat. Și nici în timpul recent, când Rusia și-a serbat triumful său în Bulgaria, n'a vrut nici să ajungă de anexarea Bosniei și Erțegovinei la Austria. Celelalte puteri nu vreau să s'amestece în această cestiune deși ca semnatare ale tractatului din Berlin sunt deopotrivă îndreptățite ca și Rusia, și deși celor două provincii le-a dat Austria, prin întocmirile d'acolo, caracterul unei depline anexiuni, lipsindu-i numai numele.

Der nu e greu a găci, pentru ce Rusia nu consimte la anexare. Vrea ca la ocasiune, tocmai în puterea tractatului din Berlin, să provoace pe Austria a evacua Bosnia și Erțegovina, pentru că după acel tractat ocupațiunea celor două provincii nu însemnează anexiune. Rusia își face secotela așa, că dacă s'ar dovedi vre-o revoltă în provinciile ocupate, fiindcă n'ar fi bine administrate, atunci ar urma consecința, că aceste provincii său se restituie Sultanului (instalându-se un guvernator general) său se împartă între Serbia și Muntenegru.

Rusia niciodată nu se va învoi, ca acel teritoriu din nordul peninsulei balcanice, care ați de fapt se află în sfera de putere a Austriei, să-l lase acesteia. De aceea Rusia caută a sfărâma influința Austriei în Bosnia și Erțegovina și în urmă să realizeze unirea țărilor sërbesce (Serbia, Bosnia, Erțegovina, Muntenegru, Serbia veche și Macedonia nordică.)

Turcia și Franca.

Din Constantinopol s'osi cu data de 5 Octombrie o scire foarte importantă telegrafică. Sultanul a făcut o primire demonstrativă admirabilă flotei franceze, care e cu atât mai bătaie la ochi, cu cât primirea ducelui de Edinburg al Angliei a fost foarte rece. Etă telegrama:

Recepțiunea făcută amiralului francez Manquessac

de către sultanul formeză obiectul tuturor conversațiilor. Silința Sultanului a fost aproape fără precedent. Sultanul însuși s'a ocupat cu cele mai mici detalii ale recepțiunei; Vasele cele mai bogate, mai toate de aur, au servit la prânzul dat. Sultanul nu asistă la acest prânz, pentru că urmăză regimul dietei, der recepțiunea ce a avut loc la densus după mesă ținu aproape o oră. Toți invitații franceși ai Sultanului primiră decorațiuni sau înaintări. În fine totul a contribuit a face mai bătaie la ochi contrastul între recepțiunea făcută ducelui de Edinburg și cea făcută amiralului Marquessac, astfel că opiniunea generală este că amiralul a fost primit ca un print de sânge, și printul de sânge abia ca un contra-amiral.

SCRIRILE ȚILEI.

Societatea istorică și archeologică a comitatului Hunedora și-a ținut adunarea sa ambulantă de astă dată în Petroșeni, unde vicepreședintele Franz Solyom-Fekete vorbi despre colonizarea din valea Jiului, Robert Kuun despre cauzele revoluțiunei lui Horia. — E curios că acesti domni »istorici și archeologi« sunt așa de egoști, încât nu și publică conferințele lor în foi germane sau franceze, ca să ne »adăpăm și noi dela isvorul cunoștințelor lor.« Său nu voesc să aflu și alții »adeverurile istorice« decât numai patrioții? Am vrea să scim și noi, cum de »Maghiarii din Valea Jiului« s'au făcut »Valahii« și cum din »hoțul« de Horia s'a făcut martirul Horia!

—x—

Miseria în comitatul Pestei e atât de mare, încât profesorul dirigent al școlii de agricultură din Ada a încunoscintat pe vicespanul comitatului Pesta, că institutul e gata să primescă spre iernare 200 de boi de ai țăranilor ajunși în miserie.

—x—

Pe linia Deșiu-Bistrița a căii ferate de pe valea Someșului trenurile de persoane și separate s'au sistat din considerațiuni de — economie. — Trebuie că mergă strașnic de bine afacerile!

—x—

Friederică Reusche, redactorul dela »Neue Temesvarer Zeitung«, fiind găsit de căpitănatul din Timișoara vinovat de agitațiuni socialiste, fu espulsat din acel oraș. Alte diare spun că e espulsat pentru atitudinea lui politică periculoasă.

—x—

În Ciucă-Sereda costă chilogramul de carne de vită 20 cr. »Szekelyföld« găsește că și acest preț e pre mare, căci după cum se vînd acum vitele ar fi destul de plătit chilogramul cu 13 cr. — În alte părți ale Ardealului costă chilogramul 36—45 cr.

—x—

Un delegat rus, d-l Timiriadzeff, a sosit în Bucuresci ca să negocieze cu guvernul român în privința reînnoirii convențiunii comerciale cu Rusia.

—x—

Impăratul Germaniei a avut Țilele astea câte-va leșinuri prelungite, Țice o telegramă din München adresată Țiarului »La France«.

Ultime sciri.

Viena, 6 Octombrie. — Țiarele vieneze semnalază ore cari articole din Țiarele rusesce, ce declară că Rusia își va schimba politica actuală ceea ce nu va fi plăcut nici Austriei nici Ger-

maniei. — După nisce sciri primite din Paris se va trimite o protestare colectivă la Petersburg în cazul în care Rusia ar usa de violență în Bulgaria.

Berlin, 6 Octombrie. — Ultimele incidente din Sofia ar fi nemulțumite cercurile noastre politice. Circulă scirea că lord Churchill însoțit de ambasadorul Angliei Sir Malet se va duce la Varzin să vadă pe printul Bismarck. După o altă scire, lordul Churchill va avea o întrevedere cu printul Alexandru de Battenberg.

Moscova, 6 Octombrie. — »Gazeta de Moscova« publică un violent articol contra discursului lordului Churchill.

DIVERSE.

Industria franceză. — Mareșalul prusian Mantouff, guvernatorul Alsaciei și Lorenei, șede la masa cu un diplomat francez, care căuta să-l convingă de bunul gust al lucrătorului francez. »Nu este lucru urit, Țice el, pe care degetele lui abile se nu-l transforme în ceva grațios.« Bătrânul soldat, impacient, își smulse un păr alb din barbă și îl dete diplomatului, Țicându-i: »Hei bine, fă ceva frumos dintr'acesta, pentru a proba esactitatea celor Țice.« Francusul luă perul și-l trimise la un giuvaergiu francez, scriindu-i ce aștepta dela el. Peste o săptămână o cutioră vine din Paris: într'însa era un frumos ac, al cărui cap reprezenta vulturul Prusiei ținându în ghiare perul mareșalului. Der de căpătaele firului de păr erau atârinate două mici bule de aur pe cari erau săpate cuvintele: »Alsacia și Lorena;« ér în stânga pe care sta vulturul erau săpate cuvintele acestea: »Nu le Țineți decât cu un păr.«

Bibliografiă.

Tipic bisericesc, prelucrat de Titu Budu, parochi în Satu-Șugatag, și protopop al districtului Mara; autor al mai multor scrieri bisericesce. — Gherla 1886. Broșura are format 8° de 131 pag. și costă 1 fl 10 cr. În partea din urmă a opului se arată și modul prescriș întru inițierea și primirea celor convertiți dela religia străină, cum d. es. primirea reformatilor, botezarea Evreilor. La finea opului se află și însemnăta pe românesce a cuvintelor grecesce și slave, ce obvin în cărțile noastre rituale.

Asociațiunea, revistă economică-literară, apare în Bucuresci de 2 ori pe lună. Director: Basile C. Livianu. — Nr. 2 și 4 dela 1 și 15 Augustu are următorul sumar: Asociațiunea (urmare); — Organizarea învăț. public; — Industria tinichelei; Societatea funcționarilor publici; — Tudora (poveste); — Societățile de asigurare; — Bilanțul societății funcționarilor publici. —

În partea inseratelor fôei noastre de astăzi publicăm un estras din prospectul »losurilor ung. Basilica« care vor fi puse în circulațiune în 12 l. c.

Acestu împrumut de losuri — care precum aușim va fi pentru multu timp cea din urmă dintre concesiunile de felul acesta, cari și așa se dau destul de greu, face o impresiune foarte favorabilă — ni-se pare că va lărgi încă favorabilul teren, ce l'au creat, pentru defacerea așa numitelor lose mici, losurile Crucei roșii ungar. a căroru curs s'a urcat dela emisiune foarte mult. Losurile Basilica însă afară de scopul împrumutului, care este demn în mare măsură de sprijinul general, posedă nisce avantaje în tragerile dese — dintre care cea dintai cu un câștig principal de 120,000 flor. și liberă de dare se va face deja în 1 Noemvre a. c. — În câștigurile numeroșe și mari și în fundarea lor escelentă, avantaje ce se oferă numai de împrumuturile cele mari de losuri, cari au un preț mult mai urcat.

Editor: Iacobu Mureșianu.

Redactor responsabil Dr. Aurel Mureșianu

I. J.

îmburătățire=îmbunătățire
împăra=împăna; a se împodobi cu flor
împărat=împănat
împliri=împlini
împreura=împreuna
ir=in
înant și arant=înalț. Acestu cuvânt se aude cu deosebire în Scărișoara.
irainte, exprimă iraintye=înainte
iraintare=înainte
irapoi=înapoi
irapoiere=înapoiere
inchira=inchina
inchirare=inchinare
inchirăciune=inchinăciune
inchirat=inchinat
incremeri=incremeni
indemără=indemână
indemărat=indamănat
indepliri=indeplini
indeplirit=indeplinit
irel și orel=inel
ingalberi=ingalbani
ingalberit=ingalbenit
ingara=ingana
ingărare=ingănare
ingarat=ingănat

ingerunchea=ingenunchea
ingerunchere=ingenunchere
ingropăciune=ingropăciune
irimă=inimă
irimos=inimos
inserira=insenina
inserirat=inseninat
insărătoșă=insănătoșă
insărătoșare=insănătoșare
insărătoșat=insănătoșat
insărcira=insărcina
înțeperi=înțepeni
intureca=intuneca
inturecime=intunecime
inturecos=intunecos
inverira=invenina
inverirat=inveninat
invireți=invineți
invirețire=invinețire
invirețit=invinețit
jupăr=jupăn
jupăreasă=jupăneasă
jurincă=junincă

L.

lără=lană
lăros și lăwros=lănos
leagăr=leagăn
legărare=legănare
legător=legător
legătoare=legătoare

lumirat, exprimă: lumnyirat=luminat
lumiros lumnyiros=luminos
lură=lună

M.

măcira=măcina
măcirare=măcinare
măcriș=măciniș
măcirătură=măcinatură
mără=mână
măra=măna
mărăncă=mănăncă
mărător=măntor
mărătură=măntură
măre=mâne
mărecă=măneacă
mărecar=măneacă
mărgire=mărgine
mărunchiu=mărunchiu
mărușă=mănușă
minciură=minciună
milister=ministeru. (În cuvântul acesta des întrebuintat în vorbirea popului n s'a schimbat în l)

mirurat, espr. mnyirurat=minunat
mirure mnyirure=minune

N.

neasămărat=neasămănat

ream=neam. (Acestu cuvânt se aude cu deosebire în Lăpuș; de exemplu: Ce reamă rău de omeri.)

neimplirit=neimplinit
neîmpreurat=neîmpreunat
nerugirit=neruginit
nepeperat, espr. neteptyerat=nepeptănat

nerușirare=nerușinare
nerușirat=nerușinat
nevirovat=nevinoat

O.

oameri=oameni
omerie și omirie=omenie; d. e. om de omirie=om de cinste.

orel=inel.

P.

pără=pană
păre=pâne
pășura=pășuna
pășurare=pășunare
pășure=pășune
pecingire=pecingine
plămară=plămană
plir=plin
pliri=plini
poimăre=poimane
pure=pune (Va urma).

EMISIUNEA LOSURILOR BASILICA („DOMBAU“). PROSPECT.

Cu încuviințarea prea înaltă a Majestății Sale împărătești și apostolice regesci s'au emis de către ministrul reg. ung. de culte și instrucțiune

800,000 bucăți obligațiuni cu premii

de câte 5 fl. — Nominalul, (8000 serii cu câte 100 numere.)

Acestu împrumut servește pentru procurarea unui fond spre a se completa zidirea Basilicei din Budapesta - Leopoldstadt, mai departe spre a se restaura și conserva monumentele bisericesci în Ungaria, între cari biserica de încoronare din Buda și catedrala din Cașovia.

Acestu împrumut se va plăti în timp de 50 de ani prin tragere de losuri după un plan anunit.

Tragerile consistă din trageri pentru ștergerea împrumutului și trageri pentru câștig și în intervalul duratei de amortizare se vor face afară de tragerile pentru ștergere 102 trageri de câștig, în cari pe lângă multe câștiguri secundare, se vor trage câștiguri principale de 200,000 fl. 120,000 fl. 100,000 fl. 75,000 fl. 60,000 fl. 50,000 fl. 20,000 fl. 15,000 fl. 10,000 fl.

Cea dintâi trageră se va face la 1 Novembre 1886 și va cuprinde

UN CÂȘTIG MARE DE 120,000 fl.

un câștig de 5000 fl. trei de câte 1000 fl., 4 de câte 500 fl. 20 de câte 100 fl., 50 de câte 50 fl., 62 de câte 25 fl.

Fie-care los consistă din două părți și adevă:

1. Din obligațiune însăși și
2. Din cuponul de premiu.

Dacă un los se va trage la tragerea de ștergere a datoriei, atunci posesorul lui primesce suma de ștergere de cel puțin șese până la 10 fl. v. a. în schimbul obligațiunei, pe când cuponul de premiu i se dă îndărăpt și participă la tragerile următoare de câștig. Dacă însă va câștiga vr'un los la tragerea de câștig, atunci acesta se plătește în schimbul cuponului de premiu, pe când obligațiunea însăși rămâne posesorului, până ce se va trage întruna din tragerile de ștergere și se va plăti cu suma minimală de șese până la deuce florini.

Fia-care los trebuie să fie dăr replătit cel puțin cu 6 până la 10 fl. și cuprinde în cuponul de premiu afară de aceea o promesă, prin care se acordă dreptul de a juca la tragerile de câștig.

Câștigurile acestui împrumut nu sunt supuse dării de câștig și se ia la plățirea lor numai o tacsă de 6¹⁰‰.

Sumele de ștergere precum și de câștig se plătesc două luni după tragere prin cassa centrală reg. ung. a statului.

Spre asigurarea acestui împrumut servește fondul de ștergere, care este depus la casa centrală reg. ung. a statului și administrat acolo și care e destinat numai spre acoperirea obligațiunilor și câștigurilor, mai departe un fond de rezervă de 100,000 fl. în fine o sumă de 500,000 fl. reținută de ministeriul de culte, care se administrează deosebit până la totala plățire a obligațiunilor și a câștigurilor ca fond de rezervă.

Losurile Basilica („Dombau“) sunt notate în curs. oficiale ale bursei din B.-Pesta și Viena.

Aceste losuri se pun acum în circulațiune și prenotări la aceste losuri se primesc

IN 12 OCTOMVRE a. c.

în condițiunile următoare:

Prețul unui los este de 8 fl. 50 cr. v. a.

Pentru fia-care los prenotat este a se plăti o cautiune de 2 fl. în bani gata seu în efecte după cursul țilei, care la luarea în primire a bucăților prenotate se socotesce în preț, respective se restituie.

Bancelor subsemnate le este rezervată administrarea la birourile de prenotare și este fia-care birou de prenotare împuternicit de a împărți bucățile, ce i s'au asigurat după chibzuiala sa conform semnărilor făcute la ele.

Losurile respective sunt a se lua în primire dela 20 până la 27 Octomvre a. c. plățindu-se prețul lor de cumpărare la biroul de prenotare.

Prenotări primesc:

In **Budapesta:** Ungarische Escompte- und Wechslerbank, Dorotheagasse, Wurmhof,

" Pester Ungarische Commercialbank, Dorotheagasse 1,

" Ungarische Landesbank-Actiengesellschaft, Palatingasse 4,

In **Viena:** Union-Bank,

" Wechselstube der Union-Bank, I., Graben 13.

In **Agram:** Kroatische Escompte-Bank,
Wechselstube der Kroatischen
Commercial-Bank,

" **Arad:** Arader Handels u. Gewerbe-Bank,

" **Bielitz:** Bielitz-Bialaer Handels- und
Gewerbe-Bank,

" **Bozen:** D-nii E. Schwarz' Söhne,

" **Brody:** D-nii Nathansohn & Kallir,

" **Brün:** Mährische Escompte-Bank,
das Bank- u. Grosshandlungs-
haus L. Herber,

" **Czernowitz:** Bukowinaer Boden-Credit-
Anstalt,

" **Debreczin:** Debrecziner Gewerbe u.
Handelsbank,

" **Fiume:** D-lü Leopoldo Windspach,
D. Franco Corossac & Figlio,

" **Cincibiserici:** D-lü J. Schapringer,

" **Gran:** Graner Sparassa,

" **Graz:** Steiermärkische Escompte-Bank,
D-lü A. Neuhold,

" **Kanija mare:** Handels. u. Ge-
werbe-Bank,

" **Oradea mare:** Bihaerer Comitats-
Sparkassa,

" **Innsbruck:** D-lü M. Loewe,
D-nii Payr & Sonvico,

" **Casiovia:** Kaschauer Handelsbank-
Actiengesellschaft.

" **Klagenfurt:** D-lü J. M. Rothauer,
" **Clusiu** D-lü Carl Hutflesz,

" **Cracovia:** D-lü Albert Mendelsburg,
" **Laibach:** D-lü L. C. Luckmann,

" **Lemberg:** K. k. pr. Galizische Ac-
tien-Hypotheken-Bank,

Landesbank des Königreiches Galitien,
D-lü August Schellenberg,

" **Linz:** Bank für Oberösterreich. u. Salzburg,
D-lü Franz Poche,

" **Neoplanta:** D-lü Josef Kleintsek,

" **Neutra:** Neutraer Commercial-Credit-
Anstalt,

" **Neusohl:** Neusohler Sparkassa,

" **Oedenburg:** Actiengesellschaft der
Oedinburger Bau- und
Boden-Creditbank,

" **Olmütz:** D-lü W. C. Hirsch,

" **Praga:** Böhmische Escompte-Bank,
Böhmische Union-Bank,
Zivnostenska Banka pro Cechy
a Moravu

" **Pressburg:** Pressburger Commercial
Bank-Actiengesellschaft,
D-lü Theodor Edl,

" **Raab:** Raaber allgemeine Creditbank,
D-lü Anton Jerfy & Sohn,

" **Salzburg:** D-lü Carl Spängler,
D-lü Carl Steininger,

" **Seghedin:** Szeghediner Handels u.
Gewerbebank,

" **Timisióra:** Temeser Sparkassa,

" **Triest:** Filiale der Union-Bank.

In Brașov: Prima bancă Transilvană.

Afară de acesta se primesc prenotări la zarafiile cele mai mari din Budapesta și Viena și la cele mai multe institute de bani și case de schimb din monarchia Austro-Ungară.

Formulare pentru declarările de prenotare stau la dispozițiune la diferitele birouri de prenotat.

Budapesta
Viena în Octomvre 1886.

Ungarische Escompte- & Wechslerbank.

Union-Bank.
in Viena.

Pester Ungarische Commercialbank.